

Óli Jacobsen

Stan Suggate: GAMLI BRETSKI HERMAÐURIN VERÐUR 100 ÁR

Tað hava verið knotur í teimum bretska hermonnum, sum komu til Føroya undir seinna heimsbardaga. Stan verður 100 ár sunnudagin

Bretska hersetingin av Føroyum 1940-1945 er ein týðandi partur av Føroya søgu. Ein partur av henni eru teir hermenn, sum giftust við føroyskum konum. Tað serliga er, tað er fleiri av hesum hermonnum, sum eru blivnir 100 ár. Seinasta heyst fylti Harry Wilson 100 ár. Hann giftist við Jóhannu Apol. Teirra søga er fyrr lýst í hesi røð.

Tann 31. mars verður ein annar av hesum hermonnum 100 ár. Hetta er Stan Suggate, og hansara søga verður lýst í hesi grein. Hann var giftur við Kristionnu á Steig úr Sandavági.

Pápin var bumbaður

Bara ein mánað eftir, at Ongland fór í kríggj móti Týsklandi, var Stan innkallaður í herin, 20 ára gamal. Hetta var í oktober í 1939. Hann bleiv settur í tænastu í eini sjúkrahúseind, nevnd Ninth Field Hospital, sum virkaði sum sjúkrahús á hermótunum. Fyrsta tíðin gekk við venjingum í Onglandi. Á sumri 1940 var eindin hjá Stan knýtt at Royal Marines, og vóru teir sendir við herskipi í kríggj. Stan var umborð í einar triggjar mánaðir. Ætlanir vóru um, at tann partur av flotanum, har hann var við, skuldi gera innrás í Vesturafrika, men henda ætlan var av eini orsök ella aðrari avlýst, og skipið fór tá til Glasgow í Skotlandi við manningini. Teir fingtu tá frí í triggjar vikur.

Stan fór tá heim til foreldrin,

Kristianna og Stan við børnunum sum smá.

sum búðu nærindis London, men har væntaði honum ein skelkandi sjón. Í London høvdu tey veruliga merkt meira til kríggj, enn Stan hevði merkt umborð á troppaskipinum.

Tá Stan kom heim, fann hann einki hús. Foreldrinu búðu í einum dupulthúsum, har tvær familjur búðu. Hesi húsini vórðu

bumbað í sor av týskarum, tá ið teir byrjaðu sín "blitz" ímóti Bretlandi og eisini London.

Hann fór so at leita eftir foreldrunum, men eingin kundi svara, hvar tey vóru. Hann fór inn í ráðhúsið at spyrja, men har vistu tey heldur ikki. Men júst sum hann stóð uttanfyri ráðhúsið og hugsaði um, hvat ið

hann skuldi gera, sá hann pápan. Tá vóru tey fyribils flutt inn í eini hús nærindis.

Tá frætti Stan, hvat ið var hent. Tvey fólk í hinum húsunum vórðu dripin í hesi bumbing. Mamma Stan slapp heilt óskalað, tí hon hevði verið í einum bumbuskýli. Verri kundi tað havt verið við pápanum. Hann var farin í skýlið, men var forvitin eftir at frætta tíðindini í útvarpinum um støduna og fór inn í húsið at lurta. Beint tá kemur ein bumba, sum rakar húsið, men her var pápin so heppin, at eitt billiardborð stóð millum hann og bumbuna, og tað bjargaði honum.

Húsini vórðu bygd upp aftur, og har hava Stan og Kristianna búð meginpartin av teirri tíð. Her var høgligt at búgva, bara ein hálvur tími við toki inn í miðbýin í London.

Sigldu seg inn í blóð!

Tá ið Stan kom aftur í herin eftir hesar triggjar frívikurnar, fekk hann stød í Skotlandi, har hann skuldi bíða eftir nærri boðum. Hesa tíðina búðu og vandu teir

ymsastaðni í Skotlandi. Ein dagin fáa teir boð um at fara umborð á eina av teimum skjóttgangandi ferjunum, sum annars sigldu rutu til Isle of Man í írska havinum. Tá er tað, at teir koma til Føroyar, sum teir lítið og einki vistu um frammanundan.

Stan kom higar í apríl 1942, og teir komu inn á Miðvág. Hansara fyrsta minni var rættuliga drápligt. Tá ið teir komu inn móti bryggjuni var sjógvurin reyður sum blóð. Tá hevði júst verið grindadráp!

Laborantur á sjúkrahúsinum í Sandavági

Stan kom higar saman við teirri manning, sum skuldi byggja flogvøllin í Vágum. Hetta var ikki smávegis manning. Teir vóru upp til 2.600 mans til hesa uppgávu.

Men uppgávan hjá Stan var at arbeiða á bretska sjúkrahúsinum í Vágum. Tey eru kanska ikki øll sum vita, at bretar høvdu sjúkrahús. Teir høvdu veruliga tvey, tí eitt var eisini í Havn, uppi hjá nonnumum.

Tað er ein partur av at fara í kríggj at kunna viðgera teir hermenn, sum verða særdir ella sum gerast sjúkir, og við í hesum er so eisini at hava sjúkrahús á staðnum.

Bretar høvdu tískil innrættað sjúkrahús í húsunum hjá losjuni Vakhús í Sandavági. Beint við stóðu sethúsini, sum Jóan Jakku Simonsen nýliga hevði bygt sær. Her komu lækarnir at búgva. Bygt varð afturat losjuni, sum fekk skurðstovu, sjúkrastovu og røntgen. Sjúkrahúsið hevði 50 sengur, og manningin var eisini 50, alt mannfólk.

Farmaceutar og laborantar búðu í húsunum hjá Dáva Magnussen. Við Giljarætt varð bygdur ein campur við barakkum, og har búði alt hitt starvsfólkið á sjúkrahúsinum.

Arbeiði hjá Stan var at vera laborantur, og hevði hann eina

Systrarnar, v.f. Kristianna, Ragnhild, gift við Johan á Plógv og Dusina, gift við Godtfred Joensen.